

TÜRKÇE, YABANCI DİL VE FEN EĞİTİMİ GELİŞTİRME MERKEZİNDE YAPILAN SEKİZ YILLIK İLKÖĞRETİM ÇALIŞMALARI

Zehra ESMERAY (*)

Saygıdeğer konuklar, Türkiye'de ilköğretim konulu sempozyuma hoş geldiniz.

Ben Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Yabancı Dil Eğitimini Geliştirme Merkezi (YADEM)'de Müdür Yardımcısı olarak görev yapıyorum. Eğitim Uzmanıyım. Merkezimizde, 1 Müdürümüz, 1 Müdür Yardımcısı idari kadroda görev yapmaktadır.

Merkezimizin amacı; Yabancı Dil Eğitiminde, verimliliği artırmak (4 temel beceriye dayanan), Bakanlığımıza bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarındaki öğrencilerin ilgi ve kabiliyetleri doğrultusunda, Bakanlıkça belirlenmiş bir yabancı dili seçmesi, diğer insanlarla iletişim kurabilmesi, karşı tarafa bir mesaj verebilmesi ve verilen mesajı yorumlayabilmesidir.

YADEM'DE GÖREV YAPAN KOMİSYONLAR :

1 - ALMANCA KOMİSYONU :

4 Almanca öğretmeni, 3 resim öğretmeni ve 2 Alman Uzmandan oluşan komisyon, 9.2.1990 tarih ve 14 sayılı kurul kararı ile kabul edilen ortaokul Almanca programına dayalı olarak kitap yazma çalışmalarını sürdürmektedir.

Almanca kitap yazma komisyonumuz, ülkemizde ilk defa olmak üzere "Uygulamalı Kitap Yazma" modelini benimsemiş ve Ankara'da 14 uygulama okulu seçmiştir. 1990-1991 öğretim yılında Almanca orta 1 ders kitabı hazırlamıştır. Öğrenci ve öğretmenlerin görüşlerinin de değerlendirmeleri alınarak, kitabın hazırlanması ve uygulaması sırasında şu çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

(*) YADEM Müdür Yardımcısı

1. Almanca komisyonunca hazırlanan (Lektionlar) yeni Formalar YADEM ve komisyon üyelerince seçilen okullarda Formalar halinde okutulmuş.

2. Dersin uygulanması ve değerlendirilmesi ile ilgili her türlü çalışmalarında komisyon üyelerine uygulama okul müdürlüklerince imkân ve destek sağlanmıştır.

3. Uygulama okullarında görevli Almanca öğretmenleri Pazartesi günleri uygulama çalışmaları hakkında fikir alış-verişinde bulunmak üzere YADEM'deki çalışmalara katılmışlardır. Bu çalışmalara katılan öğretmenler o gün görevli-izimli sayılmışlardır. YADEM'deki uygulama ile ilgili çalışmalar, taslak formalardaki metinler, alıştırmalar ve resimler üzerinde yapılmıştır.

1990 - 1991 yılında uygulamalı olarak hazırlanan Almanca Orta 1 Ders Kitabı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 16.8.1991 gün ve 82 sayılı kararı ile Ders Kitabı olarak kabul edilmiş, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 16.8.1991 gün ve 6755 sayılı emirleriyle 70.000 adet renkli ve 1. hâmur kağıda Bakanlığımızca basılmış ve 1991-1992 öğretim yılında okutulmuştur. Hazırlanan Almanca Orta 1 kitabına paralel olarak Almanca komisyonu üyelerince 26 adet TV programı hazırlanmış, Film-Radyo, Televizyonla Eğitim Merkezi (FRTEM) Stüdyosunda çekimleri yapılmış ve TV'de halen yayını sürmektedir.

Yukarıda belirttiğim çalışmalar bu yıl Almanca orta okul 2. sınıf kitabı için sürdürülmektedir. Kitapların metin yazımı, resimlenmesi, dizgi ve grafik işlemlerinin tamamı YADEM'de gerçekleştirilmektedir.

FRANSIZCA KOMİSYONU VE ÇALIŞMALARI :

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 14.3.1990 tarih ve 1384 sayılı Makam Onayı ile kurulan Fransızca Komisyonunda, Bilim Danışmanı olarak, Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Ayşe KIRAN, Ankara Merkez okullarında Bakanlığımızca onayla görevlendirilmiş 3 Fransızca öğretmeni, 3 Resim öğretmeni ve Fransız Kültür Merkezinden gelen 2 Fransız Uzman görev yapmaktadır.

Uygulamalı kitap yazma çalışmaları Almanca da gerçekleştirilen yöntemlerle Fransızcada da sürdürülmektedir.

Taslak halinde sürdürülen çalışmaların uygulandığı okulların seçiminde çevrenin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısı bakımından her tür okul ölçü alınarak uygulama başlatılmıştır.

Uygulama Okullarından Bazıları Şunlardır.

1. Dikmen Lisesi (Fransızca)
2. Gazi Osmanpaşa Ortaokulu (Almanca)
3. Atıfbey Ortaokulu (Fransızca - Almanca)
4. Mamak Ortaokulu (Fransızca)
5. Nâmik Kemal Ortaokulu (Almanca)
6. Kurtuluş Ortaokulu (Almanca)
7. Yıldırım Beyazıt Anadolu Lisesi (Almanca)
8. Fetiye Kemal Mumcu Anadolu Lisesi (Fransızca)
9. Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu (Almanca)
10. Ayvalı İlköğretim Okulu (Almanca)
11. Saltuk Buğra Han İlköğretim Okulu (Almanca)
12. Atakent İlköğretim Okulu (Almanca)
13. Hasköy Hacı Bayram Ortaokulu (Fransızca)
14. Cumhuriyet Lisesi (Fransızca)
15. Bahçelievler Ortaokulu (Almanca)

Bu belirttiğim okullardaki Fransızca derslerinin işlenmesinde YADEM ve okul işbirliği sonucunda Fransızca komisyonunda görevli yazar-öğretmenler, okullara bizzat giderek, dersi izleyip ortak çalışmalarını bilimsel bir şekilde değerlendirmektedirler.

Hazırlanan Formalar Talim ve Terbiye Kurulunca YADEM'e sağlanan araçla bizzat tarafımdan okullara zamanında ve sağlıklı bir şekilde ulaştırılmaktadır.

Bu çalışmaların uygulama okullarına sağlıklı bir şekilde ulaşmasında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Planlama ve Araştırma Dairesi Başkanlığının katkıları, en büyük desteklerimizden biridir.

İNGİLİZCE KOMİSYONU ÇALIŞMALARI :

YADEM bünyesinde bulunan İngilizce program ve kitap yazma komisyonu program çalışmalarını tamamlamış ve ortaokul İngilizce programını 24.10.1991 tarih ve 265 sayılı Talim ve Terbiye Kurulunda kabul edilmiştir. Programa uygun taslak kitap yazma çalışmaları sürdürülmektedir.

Ünitelerin uygulama okullarında denenip geliştirilmesi, 1992 - 1993 öğretim yılında gerçekleştirilecektir.

İngilizce komisyonunda Bilim Danışmanı olarak Hacettepe Üniversitesinden Prof. Dr. Sayın Özcan DEMİREL görev almıştır. Komisyonda ayrıca 3 İngilizce öğretmeni yazar olarak görev yapmaktadır.

YADEM'de görev yapan Almanca, Fransızca ve İngilizce öğretmenleri (Formatör öğretmenler) Communicativ (İletişime dayalı) dil öğretiminde başarılı olmak için her üç dilde Hizmet-içi Eğitim Dairesi Başkanlığının çalışmalarında iş birliği yapmaktadır.

FEN BİLGİSİ EĞİTİMİNİ GELİŞTİRME (FEGEM)

Kuruluş Amacı: Bakanlığımıza bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında okutulan Fen derslerinin (Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik) öğretim programlarını geliştirmek, ders kitapları ve ders araçlarını hazırlamak ve hazırlatmak.

Kadrosu Talim ve Terbiye Kurulunda olan 1 Merkez Müdürü, merkez okullarında görev yapan 19 öğretmen, üniversitelerden 9 Akademisyen görev yapmaktadır.

FEGEM'in bünyesinde görev yapan komisyonlar şunlardır:

- 1 - Komisyon (İlkokul 1. 2. 3. sınıf program komisyonu): 4 Matematik Öğretmeni, 1 Doçent, 1 Eğitim Uzmanı, 1 İlköğretim Müfettişi, 1 Türkçe Öğretmeni.
- 2 - Komisyon (İlkokul 4. 5. sınıf program komisyonu): 4 Matematik Öğretmeni, 1 İlköğretim Müfettişi, 2. Prof., 1. Eğitim Uzmanı,
- 3 - Komisyon (Ortaokul 6. 7. 8. sınıf program komisyonu): 6 Matematik Öğretmeni, 1 Türkçe Öğretmeni, bilimden 3 Prof.

FEGEM bünyesinde yapılan program çalışmaları Talim ve Terbiye Kurulunun 19.11.1990 gün ve 153 sayılı kararı ile 1991-1992 öğretim yılından itibaren denenip geliştirilmek üzere kabul edilmiş olup, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 4.12.1990 gün ve 9812 sayılı emirleri ile (5+3) 250.000 adet basılmıştır.

12.6.1991 gün ve 93 sayılı karar ile (5+3) matematik ders kitapları yazdırıldı.

TÜRKÇE EĞİTİMİNİ GELİŞTİRME MERKEZİ

TEGEM

1. KURULUŞ: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bünyesinde kurulmuş olan Türkçe Eğitimi Geliştirme Merkezi'nin Yönergesi, 15 Mayıs 1989 tarih ve 2286 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanmıştır.

2. KURULUŞ AMACI: Türkçenin, her derecedeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında, eksiksiz-kusursuz öğretilmesini sağlamak, zenginleşip gelişmesine hizmet etmek üzere Türkçe Eğitiminin bütün boyutlarıyla düzenlenmesi.

3. PERSONEL DURUMU : Kadrosu Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında bulunan 1 Merkez Müdürü, 1 Eğitim Uzmanı; Ankara Merkez okullarından görevlendirilmiş 2 ilkokul öğretmeni, 2 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni vardır.

4. Başkanlığımız Türkçe Eğitimi Geliştirme Merkezi (TEGEM) yönergesinin 10/ç fıkrası uyarınca il ve ilçe merkezlerinde kurulan "Türkçe Eğitimi uygulama ve izleme komisyonları"nın 1989-1990-1991 ve 1992 yıllarında gönderdikleri 1015 adet rapor merkezimizce incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda, söz konusu raporlarda ortak olarak dile getirilen hususlar ışığında çeşitli çalışmalar yapılmıştır.

GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER :

- a) İlkokulun bütün sınıfları için 6 adet Türkçe ders kitabı yazılmıştır.
- b) Anadolu Liseleri hazırlık sınıfları için Türkçe ders kitabı yazılmıştır.
- c) Ortaokulların 1. ve 2. sınıfları için toplam 52 adet Türkçe dersi televizyon programı yapılmıştır.
- ç) 12 ilde Türkçe eğitimi konulu seminer ve konferans verilmiştir.
- e) Her il ve ilçede "Türkçe Eğitimi Uygulama ve İzleme Komisyonları" kurulmuştur.

DEVAM EDEN FAALİYETLER :

- a) Anadolu Liseleri hazırlık sınıfları Türkçe Eğitim ve Öğretim Programı,
- b) Güzel Konuşma Televizyon Programı,
- c) Ortaokul 3. sınıf Türkçe dersi televizyon programı,

ÇEKLEŞME AŞAMASINDA OLAN FAALİYETLER :

okul Türkçe ders kitaplarının iyileştirilmesi,

İlköğretim okulları Türkçe eğitim programının geliştirilmesi,

) İlköğretim okulları ikinci kademe Türkçe ders kitaplarının hazırlanması,

ç) Türkçe dersi yardımcı araçlarının (video kaseti, ses kaseti, fotoğraf, slayt vb.) hazırlanması,

Eğitim ve Öğretimde problemlerin çözüldüğü günlere en kısa sürede ulaşmak dileği ile saygılar sunarım.